

плексно розв'язувати водоохоронні завдання і в цілому є ефективним інструментом у розробці нагальних екологічних проблем.

Література

1. Довгий С.О., Лялько В.І., Трофимчук О.М., Федоровський О.Д. та ін. Інформатизація аерокосмічного землезнавства. – К.: Наукова думка, 2001. – 606 с.
2. Звенигородський Е.Л. Аналіз структури та екологічного стану угруповань водяних рослин із застосуванням дистанційного моніторингу та системних методів: Автореф. дис. ... канд. біол. наук: 03.00.17 / НАН України, Ін-т гідробіології. – К., 2000. – 20 с.
3. Федоровський А.Д., Сиренко Л.А. Роль космической информации в решении водохозяйственных и гидроэкологических задач // Гидробиологический журнал. – 1998, №4. – С. 3-15.
4. Теременко О.М., Щепець М.С., Кудряшов О.І., Рябоконеко О.Д. Використання космічної інформації для вирішення водоохоронних завдань міських територій (на прикладі м. Києва) // Екологічний стан водойм м. Києва. – К.: Фітосоціоцентр, 2005. – С. 204-212.

МЕТОДИКА ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З ХІМІЇ В КЛАСАХ ХІМІКО-БІОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ

Ковальова Т.В. (м. Полтава, Україна)

Позакласній роботі завжди приділялася пильна увага з боку багатьох вчителів, методистів та науковців. У методичній літературі існує багато визначень позакласної роботи. Більшість авторів вважають, що позакласна робота – навчально-виховний процес, реалізований в позакласний час понад навчального плану і обов'язкової програми колективом учителів та учнів або працівників та учнів закладів додаткової освіти на добровільних засадах, обов'язково з урахуванням інтересів усіх її учасників, будучи невід'ємною складовою частиною виховного процесу.

Слід підкреслити ще одну дуже важливу сторону позакласної роботи. Чудовий педагог нашого часу В. А. Сухомлинський писав: «Логіка навчального процесу таїть в собі небезпеку замкнутості і відосбленості, тому що в школі на кожному кроці підкреслюється: досягай успіху власними зусиллями, не сподівайся на когось – результати розумової праці оцінюються індивідуально. Щоб шкільне життя була пройнята духом колективізму, вона не повинна вичерпуватися уроками». Позакласна робота об'єднує учнів у дружні колективи, пов'язані між собою спільними інтересами і захопленнями. Вона допомагає долати такі негативні риси характеру, як замкнутість, егоїзм, недисциплінованість. Робота в колективах юних хіміків – гуртках, суспільства, секціях – виховує учнів у дусі товариства, цілеспрямованості, глибокого і активного інтересу до науки.

Основними завданнями позакласної роботи з хімії в класах хіміко-біологічного профілю виступають:

1. Прищеплення інтересу до хімії
2. Розвиток та удосконалення навичок за хімічним експериментом
3. Розвиток творчої активності, ініціативи і самодіяльності учнів
4. Підготовка учнів до практичної діяльності
5. Організація відпочинку учнів у поєднанні з їх естетичним і моральним вихованням.

Слід підкреслити, що не може бути успішною позакласної роботи без її початку на уроці хімії. Принцип єдності урочної та позакласної роботи – найважливіший принцип організації навчально – виховного процесу. Саме на уроках вчитель ставить перед учнями питання, які повинні стимулювати їх допитливість, дати перші імпульси до читання додаткової літератури з предмету,

викликати прагнення власними руками здійснити те, про що йдеться в підручнику і у прочитаних книгах.

Позакласну роботу з хімії в класах хіміко-біологічного профілю зручно підрозділити на масову, групову та індивідуальну (табл. 1). Всі ці види позакласної роботи різняться між собою не тільки кількістю учасників, але і мають свої організаційні форми, методи і зміст.

Таблиця 1

Форми та види позакласної роботи з хімії

Форми позакласної роботи з хімії			
	Індивідуальна	Групова	Масова
Види позакласної роботи з хімії	робота з літературою; написання доповідей, рефератів; індивідуальна робота дослідницького характеру; робота по обладнанню хімічного кабінету та ін.	хімічний гурток; випуск стінної газети з хімії; виготовлення стенду; робота по обладнанню хімічного кабінету, факультативи.	Хімічний вечір; Хімічна конференція; Хімічна олімпіада; Усний хімічний журнал; Тиждень(декада, місячник) хімії; Хімічна вікторина; час хімії; екскурсії з хімії; лекції-концерти з хімії та ін.

Одним з пріоритетних завдань сучасної школи є створення необхідних і повноцінних умов для особистісного розвитку кожної дитини, формування активної позиції кожного учня в навчальному процесі. Тому використання активних форм навчання є основою розвитку пізнавальної компетентності школяра.

Активні методи навчання – це методи, що включають учнів в процес "добування знань" і розвиток мислення. Вони дозволяють: стимулювати розумову діяльність учнів; розкрити свої здібності; придбати впевненість у собі; удосконалювати свої комунікативні навички; можливість формувати в учнів творче мислення.

Виходячи з професійного досвіду вчителів, до числа таких можна віднести: ігровий метод; метод критичного мислення; проектний метод; практичне заняття.

Позакласна робота з хімії повинна бути частиною загальношкільної системи позакласних заходів, гармонійно поєднується з аналогічною роботою за іншими, і перш за все суміжним, предметами. Позакласна робота з хімії спирається на допомогу з боку керівництва та громадських організацій школи. Слід враховувати і великі можливості в організації позакласної роботи в школі, що виникають у зв'язку з різними заходами, що виходять за рамки шкільної роботи, як такої: участь в олімпіадах з хімії, конкурсах, виставках технічної творчості, оглядах хімічних кабінетів.

Література

1. Позакласна робіт з хімії: методичні розробки. – М.: МГПИ ім. В.І. Леніна, 2005.
2. Позакласна робота з хімії: Посібник для вчителів. – М.: Просвещение, 2007.
3. Родін А.А. Масові форми позакласної роботи в школі. – М.: АПН РРФСР, 2004.-183с.
4. Гольдфельд М.Г. Позакласна робота з хімії. – М.: Просвещение, 2008.-191с.
5. Плетнер Ю., Полосін В. Практикум з методики навчання хімії. – М.: Просвещение 2005.